

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA ZGODOVINA V LETU 2023

Poročilo DPK SM za zgodovino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023.....	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	20
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	21
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	23
5.1	Zunanje ocenjevanje	23
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	23
6	Povzetek	24
6.1	Ocena uspeha kandidatov	24
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	24
6.3	Druge ugotovitve	24

Avtorici:

Špela Frantar, glavna ocenjevalka za zgodovino

dr. Mateja Režek, predsednica DPK SM za zgodovino

Poročilo je potrdila DPK SM za zgodovino na 55. redni seji 4. 10. 2023.

Ljubljana, september 2023

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

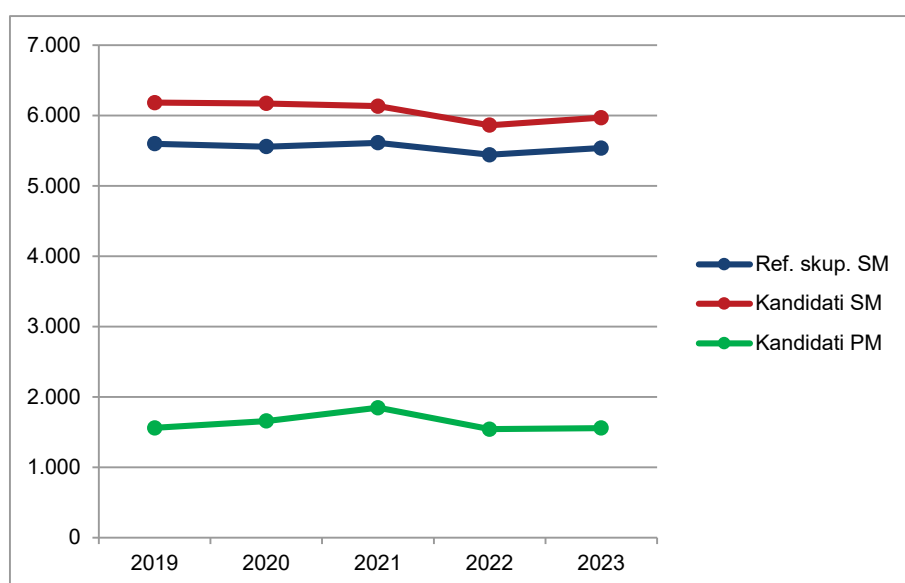
Okrajšava: kandidati PM.

1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846
2022	5.444	5.865	1.542
2023	5.539	5.970	1.558

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

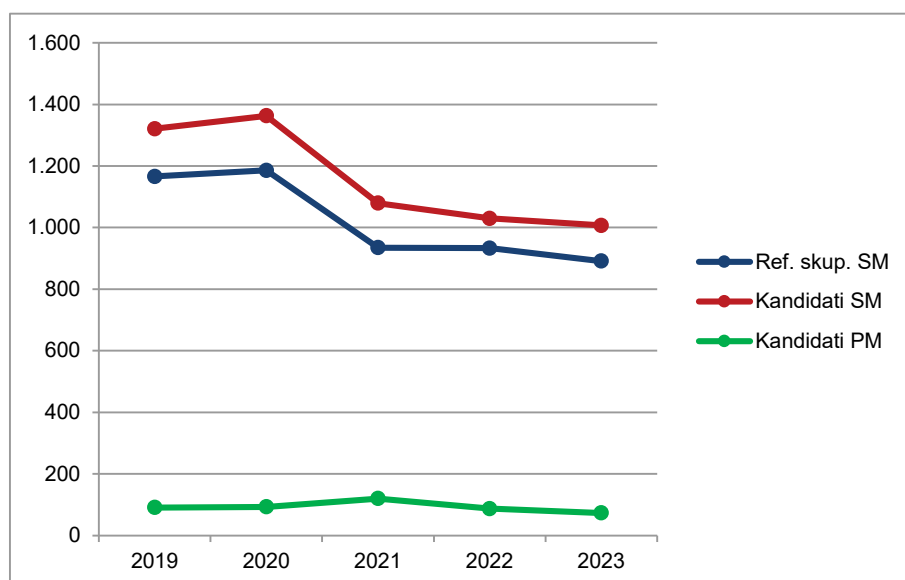
Vir: Državni izpitni center, 2023

1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali zgodovino v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	1.166	1.321	91
2020	1.186	1.363	93
2021	935	1.079	120
2022	933	1.030	87
2023	891	1.007	73

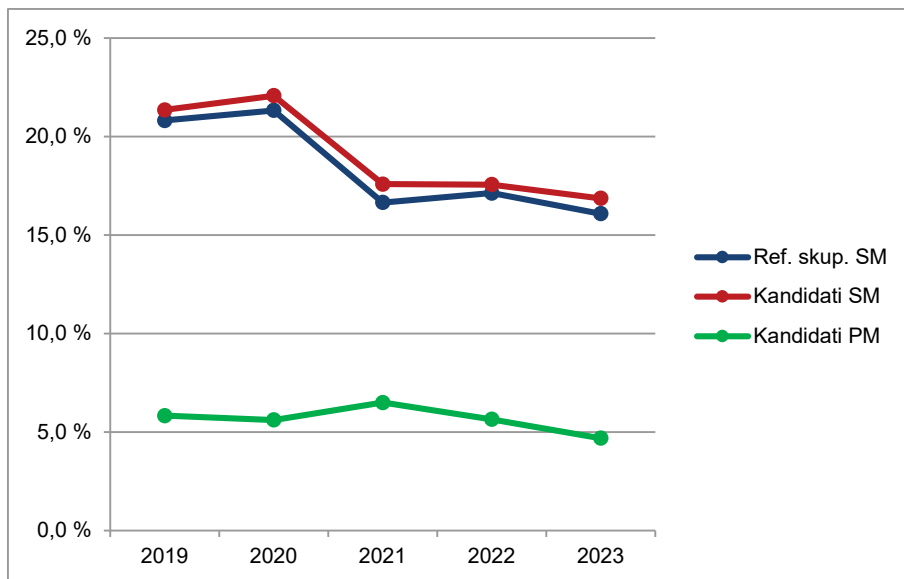
Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali zgodovino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	20,8 %	21,4 %	5,8 %
2020	21,3 %	22,1 %	5,6 %
2021	16,7 %	17,6 %	6,5 %
2022	17,1 %	17,6 %	5,6 %
2023	16,1 %	16,9 %	4,7 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

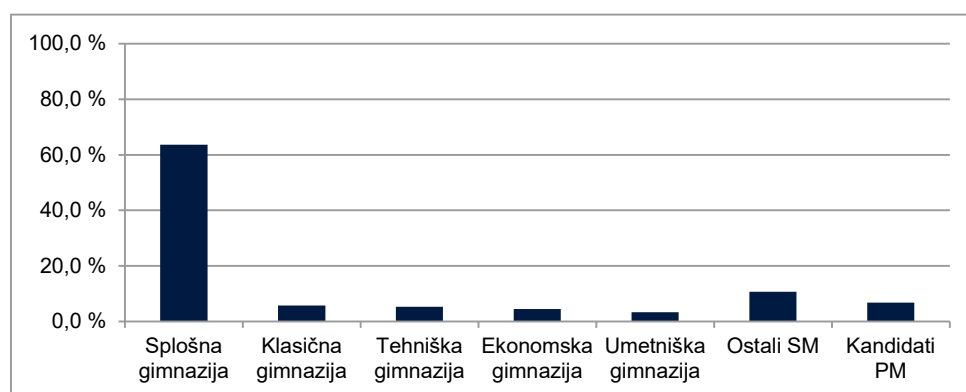
	Število	Delež
Splošna gimnazija	688	63,7 %
Klasična gimnazija	62	5,7 %
Gimnazija	750	69,4 %
Tehniška gimnazija	57	5,3 %
Ekonomska gimnazija	48	4,4 %
Umetniška gimnazija	36	3,3 %
Strokovna gimnazija	141	13,1 %
Ref. skup. SM	891	82,5 %
Ostali SM	116	10,7 %
Kandidati SM	1.007	93,2 %
Kandidati PM	73	6,8 %

gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

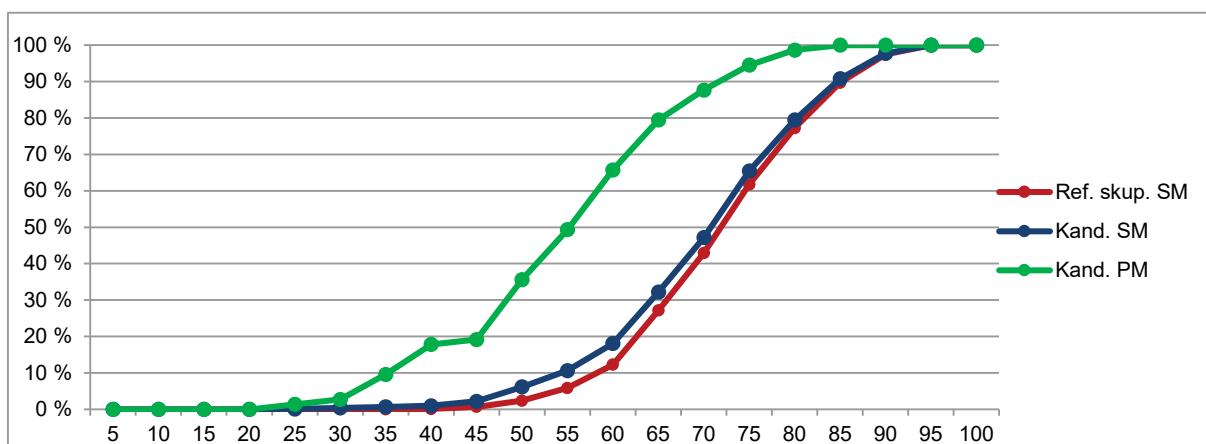
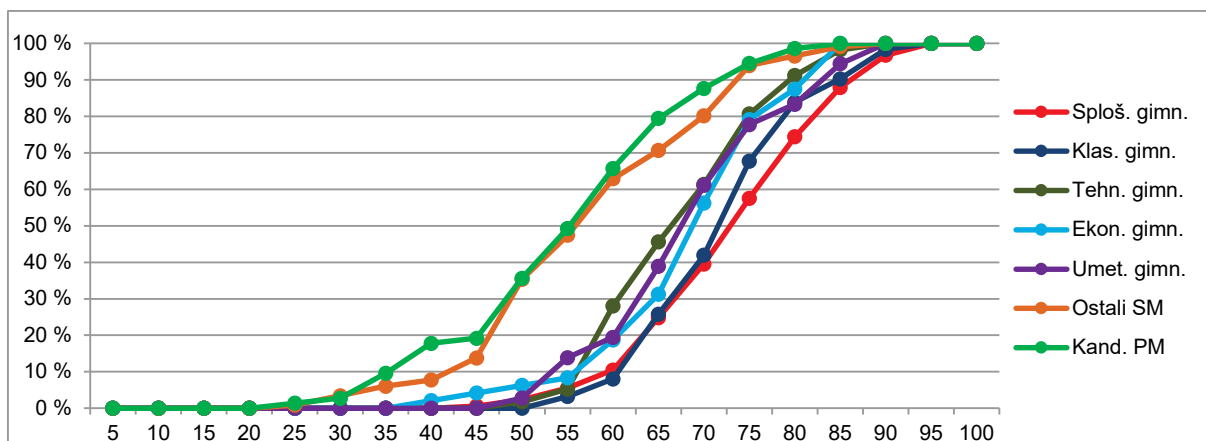
Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2023 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.1.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	5
36-40	0	0	0	0	1	0	1	1	3	2	6
41-45	4	0	4	0	1	0	1	5	12	7	1
46-50	12	0	12	1	1	1	3	15	40	25	12
51-55	22	2	24	2	1	4	7	31	45	14	10
56-60	34	3	37	13	5	2	20	57	75	18	12
61-65	99	11	110	10	6	7	23	133	142	9	10
66-70	101	10	111	9	12	8	29	140	151	11	6
71-75	124	16	140	11	11	6	28	168	184	16	5
76-80	116	10	126	6	4	2	12	138	141	3	3
81-85	93	4	97	4	6	4	14	111	114	3	1
86-90	61	5	66	1	0	2	3	69	70	1	0
91-95	22	1	23	0	0	0	0	23	23	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	688	62	750	57	48	36	141	891	1.007	116	73

Preglednica 2.1.2: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
30	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	3 %
35	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	6 %	10 %
40	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %	1 %	0 %	1 %	8 %	18 %
45	1 %	0 %	1 %	0 %	4 %	0 %	1 %	1 %	2 %	14 %	19 %
50	2 %	0 %	2 %	2 %	6 %	3 %	4 %	2 %	6 %	35 %	36 %
55	6 %	3 %	5 %	5 %	8 %	14 %	9 %	6 %	11 %	47 %	49 %
60	10 %	8 %	10 %	28 %	19 %	19 %	23 %	12 %	18 %	63 %	66 %
65	25 %	26 %	25 %	46 %	31 %	39 %	39 %	27 %	32 %	71 %	79 %
70	40 %	42 %	40 %	61 %	56 %	61 %	60 %	43 %	47 %	80 %	88 %
75	58 %	68 %	58 %	81 %	79 %	78 %	79 %	62 %	65 %	94 %	95 %
80	74 %	84 %	75 %	91 %	88 %	83 %	88 %	77 %	79 %	97 %	99 %
85	88 %	90 %	88 %	98 %	100 %	94 %	98 %	90 %	91 %	99 %	100 %
90	97 %	98 %	97 %	100 %	100 %	100 %	100 %	97 %	98 %	100 %	100 %
95	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

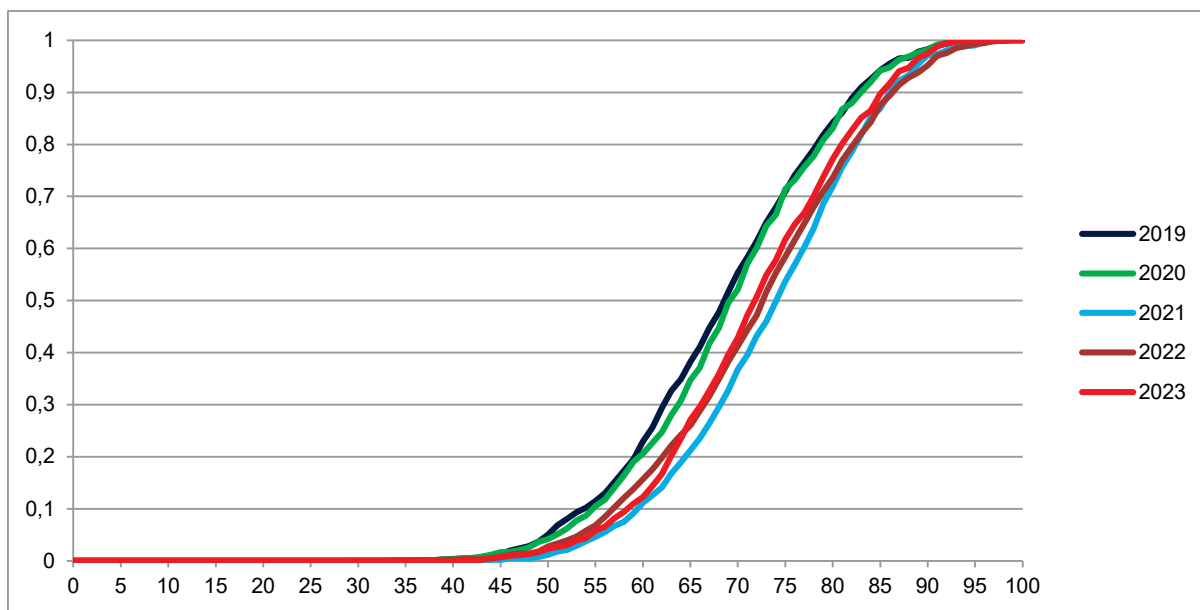
Vir: Državni izpitni center, 2023

2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2019 do 2023, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2019	49	60	72	85
2020	48	59	71	84
2021	49	61	73	85
2022	49	61	73	85
2023	49	61	73	85

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2023

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

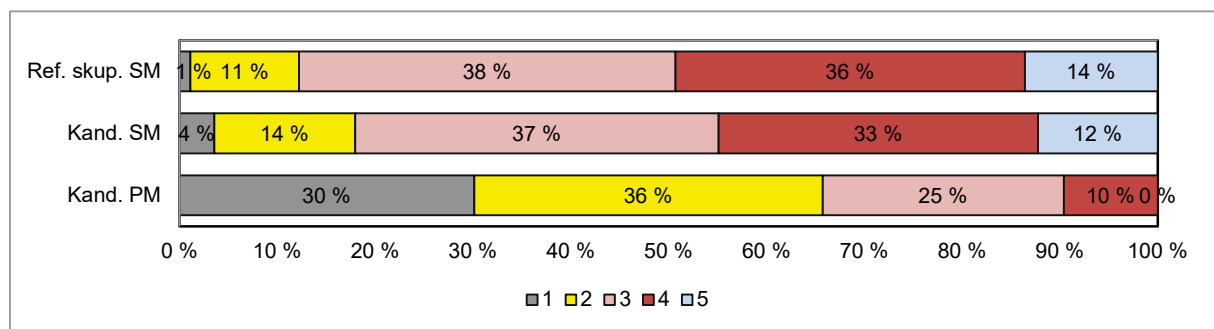
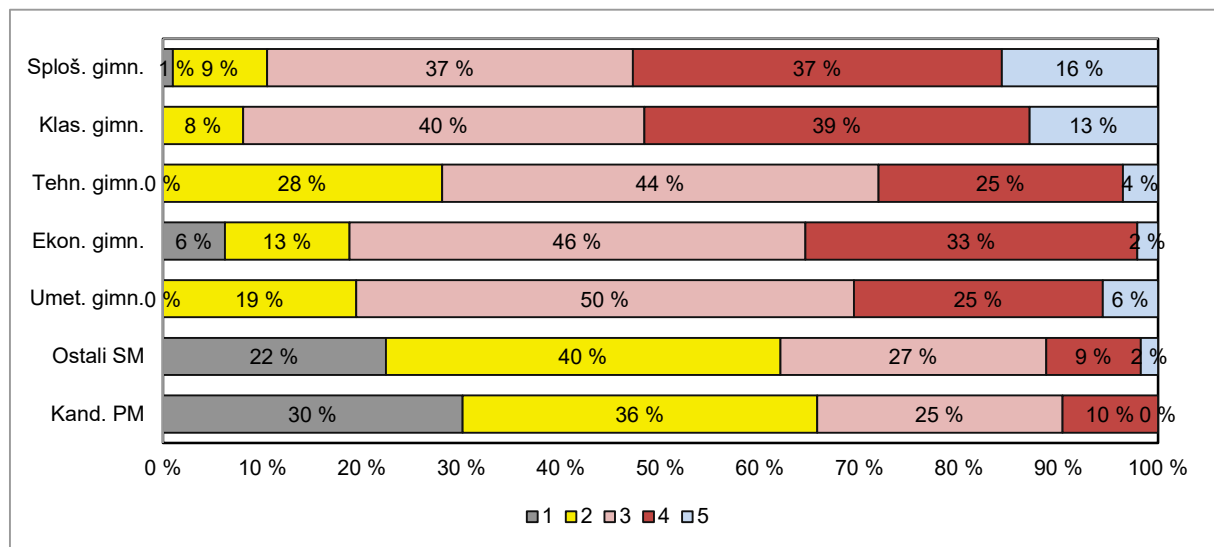
Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2023 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	7	0	7	0	3	0	3	10	36	26	22
2	65	5	70	16	6	7	29	99	145	46	26
3	253	25	278	25	22	18	65	343	374	31	18
4	255	24	279	14	16	9	39	318	329	11	7
5	108	8	116	2	1	2	5	121	123	2	0
Uspešni	681	62	743	57	45	36	138	881	971	90	51
Skupaj	688	62	750	57	48	36	141	891	1.007	116	73

Preglednica 2.3.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	1 %	0 %	1 %	0 %	6 %	0 %	2 %	1 %	4 %	22 %	30 %
2	9 %	8 %	9 %	28 %	13 %	19 %	21 %	11 %	14 %	40 %	36 %
3	37 %	40 %	37 %	44 %	46 %	50 %	46 %	38 %	37 %	27 %	25 %
4	37 %	39 %	37 %	25 %	33 %	25 %	28 %	36 %	33 %	9 %	10 %
5	16 %	13 %	15 %	4 %	2 %	6 %	4 %	14 %	12 %	2 %	0 %
Uspešni	99 %	100 %	99 %	100 %	94 %	100 %	98 %	99 %	96 %	78 %	70 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Vir: Državni izpitni center, 2023

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	688	62	750	57	48	36	141	891	1007	116	73
Povprečni splošni uspeh pri SM*	20,03	19,53	19,99	17,35	17,82	18,94	17,92	19,69	19,48	15,96	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,77	3,65	3,76	3,42	3,65	3,72	3,57	3,73	3,69	3,10	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,68	3,65	3,67	3,60	3,90	3,78	3,74	3,68	3,66	3,31	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,57	3,56	3,57	3,04	3,13	3,17	3,10	3,49	3,36	2,28	2,14
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,57	3,56	3,57	3,04	3,13	3,17	3,10	3,49	3,35	2,26	2,14
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	73,03	72,40	72,98	67,42	68,37	68,44	68,01	72,19	70,44	56,98	54,55
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	73,00	73,00	73,00	68,00	69,5	68	68,00	72,00	71,00	56,50	56,00
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	10,25	9,16	10,16	8,64	10,47	9,83	9,54	10,22	11,61	12,81	13,06
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,89	3,95	3,90	3,44	3,65	3,33	3,48	3,83	3,78	2,98	4,36
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,11	4,19	4,11	4,05	4,31	3,75	4,06	4,11	4,07	3,57	4,18
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,75	0,71	0,75	0,68	0,71	0,73	0,70	0,75	0,76	0,78	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,74	0,66	0,73	0,54	0,76	0,69	0,65	0,72	0,72	0,80	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,66	0,62	0,66	0,52	0,57	0,64	0,55	0,62	0,61	0,65	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,61	0,62	0,61	0,55	0,66	0,62	0,61	0,61	0,64	0,69	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,61	0,62	0,61	0,55	0,66	0,62	0,61	0,61	0,64	0,69	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,63	0,60	0,62	0,60	0,49	0,74	0,59	0,63	0,64	0,51	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,56	0,54	0,56	0,58	0,61	0,45	0,53	0,55	0,56	0,54	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,39	0,26	0,38	0,31	0,58	0,10	0,27	0,34	0,43	0,40	0,22
Odstotek neuspešnih s PP	1,02	0,00	0,93	0,00	6,25	0,00	2,13	1,12	3,57	22,41	30,14
Odstotek neuspešnih brez PP	1,31	0,00	1,20	0,00	6,25	0,00	2,13	1,35	3,97	24,14	30,14

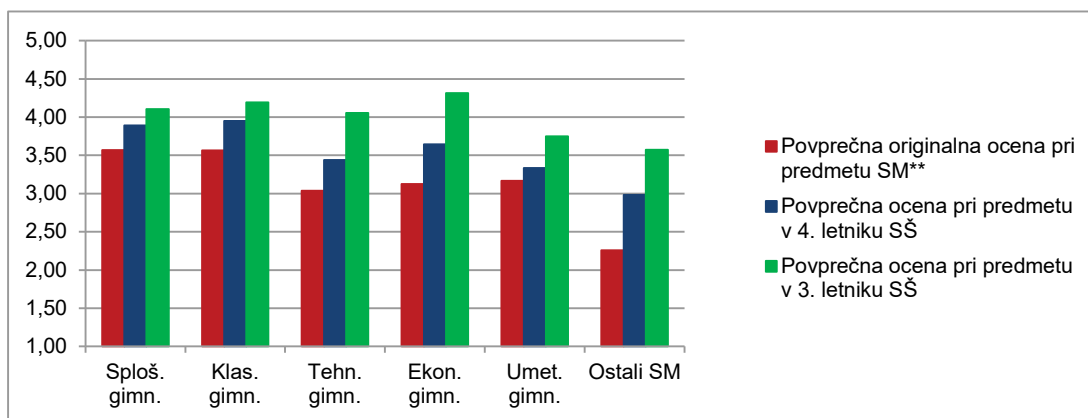
*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

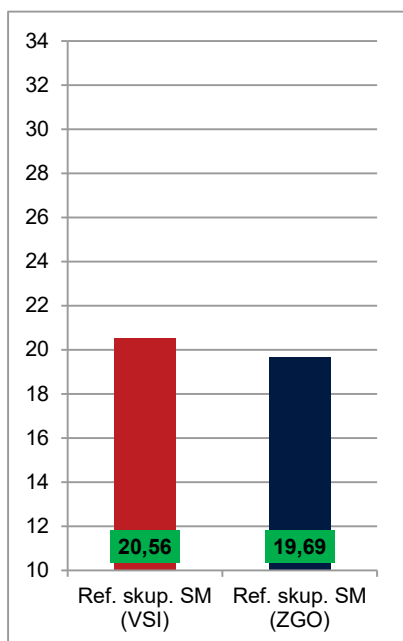
Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz zgodovine in povprečnih ocen iz zgodovine v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2023

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2023 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz zgodovine (ref. skup. SM – ZGO).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2023

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

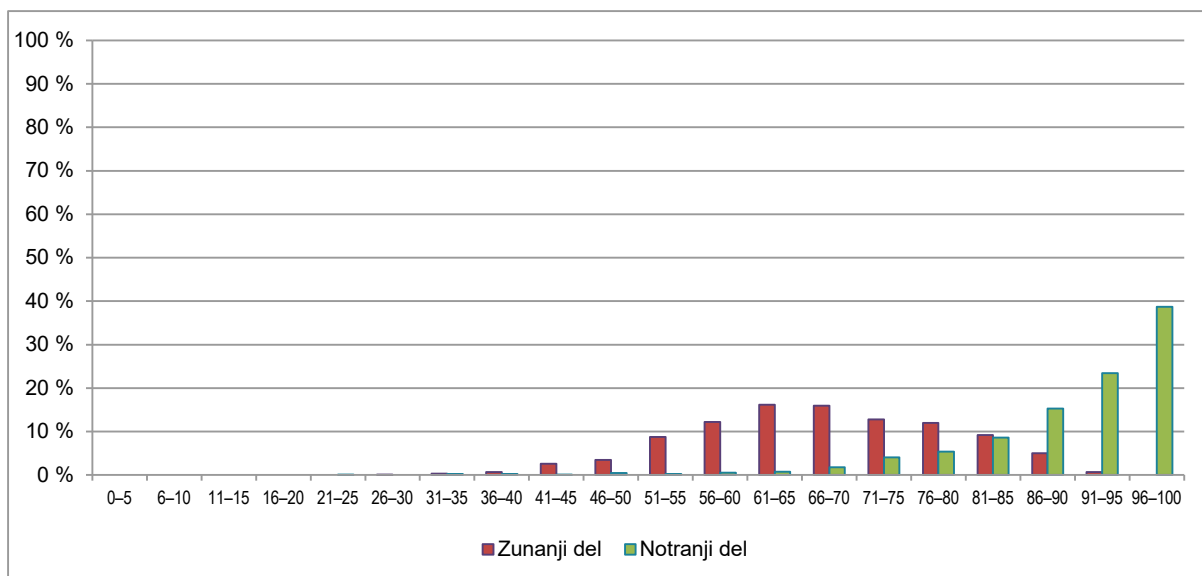
Preglednica 4.1.1: *Osnovni statistični podatki*

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	891	891
Povprečno število odstotnih točk	53,77	18,42
Standardni odklon odstotnih točk	9,34	2,03
Maksimalno število odstotnih točk	74,00	20,00
Povprečna težavnost	0,67	0,92

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

Preglednica 4.1.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita*

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	1 %	0 %
41–45	3 %	0 %
46–50	3 %	0 %
51–55	9 %	0 %
56–60	12 %	1 %
61–65	16 %	1 %
66–70	16 %	2 %
71–75	13 %	4 %
76–80	12 %	5 %
81–85	9 %	9 %
86–90	5 %	15 %
91–95	1 %	23 %
96–100	0 %	39 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2023

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Pisna naloga in strokovna ekskurzija
Število kandidatov	891	891	891
Povprečno število odstotnih točk	25,81	27,95	18,42
Standardni odklon odstotnih točk	5,07	5,05	2,03
Maksimalno število odstotnih točk	40,00	40,00	20,00
Povprečna težavnost	0,65	0,70	0,92

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Vsaka izpitna pola vključuje 25 vprašanj. Zaradi precejšnjega obsega snovi so nalogam dodani viri, ki kandidatom pomagajo pri odgovorih. Kandidati so si lahko pomagali z besedili, slikovnim gradivom in barvno prilogo z zemljevidi. Poli sta bili sestavljeni uravnoteženo, vendar so kandidati pri izpitni poli 2 dosegli nekoliko višje število povprečnih absolutnih točk.

Skupna povprečna ocena pri zgodovini za kandidate, ki so prvič opravljali izpit splošne mature iz zgodovine, je bila 3,49.

Izpitna pola 1

Vprašanja v tej izpitni poli so vezana na temo iz obče zgodovine. Z indeksom težavnosti (IT)¹ vprašanj izpitne pole poskušamo meriti, kako težka oziroma kako lahka so bila vprašanja za kandidate. Naloge so po IT razdeljene v pet skupin: ultratežke naloge imajo IT pod 0,15, težke med 0,15 in 0,30, srednje težke med 0,30 in 0,70, lahke naloge dosegajo IT med 0,70 in 0,85 in ultralahke z IT nad 0,85. Povprečni IT celotne izpitne pole 1 je 0,6452. To pomeni, da je bila pola srednje težka.

Kandidati so pri izpitni poli 1 dosegli v povprečju 38,71 točke.

Preglednica 4.3.1: *Uspeh pri izpitni poli 1*

Štev. kandidatov	Povprečno štev. točk	Maksimalno doseženo štev. točk	Minimalno doseženo štev. točk	Korelacija z oceno v SŠ	IT testa
891	38,71	60	17	0,58	0,6452

Razporeditev nalog po IT prikazuje preglednica 4.3.2.

Preglednica 4.3.2: *Indeks težavnosti posameznih nalog pri izpitni poli 1*

Opis naloge	Indeks težavnosti	Skupno število	Številka naloge									
ultratežka	pod 0,15	0										
težka	0,15–0,30	1	16									
srednje težka	0,30–0,70	14	2	3	6	7	8	13	14	15	17	
			18	20	22	23	24					
lahka	0,70–0,85	10	1	4	5	9	10	11	12	19	21	
			24									
ultralahka	nad 0,85	0										

Med vsemi nalogami so najbolj izstopale 4., 15. in 16. naloga.

4. naloga (IT: 0,83; ID: 0,28)

Najpomembnejša zbirka zakonov in upravnih predpisov starega Vzhoda je Hamurabijev zakonik.

4.1. Katero načelo se je uveljavilo v Hamurabijevem zakoniku?

4.2. Pojasnite, zakaj so vladarji potrebovali zakonike.

Slika 1: Hamurabijev zakonik

(Vir: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:P1050763_Louvre_code_Hammurabi_face_rwk.JPG. Pridobljeno: 24. 1. 2022.)

¹ IT posamezne naloge predstavlja povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi. IT je enak 1, če so vsi kandidati pravilno odgovorili na vprašanje, in 0, če ni nihče odgovoril pravilno.

Naloga po indeksu težavnosti spada med lahke naloge, kar kažeta povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegali pri tej nalogi (1,66 točke od 2), in tudi indeks diskriminativnosti (0,28). Večina kandidatov je to nalogo reševala zelo dobro. Naloga je zahtevala poznavanje Hamurabijevega zakonika, ki je pomemben vir za preučevanje družbe v Mezopotamiji.

15. naloga (IT: 0,22; ID: 0,37)

Rim je svojo gospodarsko in politično moč dosegel tudi s pomočjo vojske, ki so jo nenehno posodabljali.

Kljub vsem reformam pa je rimska vojska postajala vse bolj nesposobna za uresničevanje velikih osvajalskih načrtov rimske države. [...] To je pripeljalo do velike Mariju pripisane reforme, s katero je vojaščina postala poklic. Vpoklic na premoženjski osnovi so odpravili in kot edini pogoj za vojaško obveznost obdržali rimsko državljanstvo.

(Vir: Liberati, A. M., Bourbon, F., 2000: Antični Rim: zgodovina civilizacije, ki je vladala svetu, str. 94. Mladinska knjiga. Ljubljana)

15.1. Kaj je z vojaško reformo odpravil vojskovodja Gaj Marij?

15.2. Opišite, kaj pomeni izraz »Marijeve mule«.

(2 točki)

Naloga po indeksu težavnosti spada med srednje težke naloge. Povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi, je 0,90, indeks diskriminativnosti pa je 0,23. Kandidati so imeli največ težav pri vprašanju 15.2., saj niso poznali pojma »Marijeve mule«, prav tako pa si niso ustrezno pomagali z izrazom mula (tovorna žival). To vprašanje je bilo eno najslabše odgovorjenih. Kandidati so veliko bolje odgovarjali na vprašanje 15.1., ker so imeli v pomoč besedilo, iz katerega je bil razviden odgovor.

16. naloga (IT: 0,22; ID: 0,37)

V poznem cesarstvu je primanjkovalo delovne sile.

Pojasnite, kako so to pomanjkanje Rimljani reševali na področju kmetijstva.

(1 točka)

Naloga je po indeksu težavnosti spadala med težke naloge. Povprečno število točk, ki so jih kandidati dosegli pri tej nalogi, je 0,22 točke, indeks diskriminativnosti pa je 0,37. Kandidati niso imeli v pomoč besedila, ampak so morali poznati odgovor. Vprašanje se je nanašalo na krizo rimskega cesarstva. V tem času so se na področju kmetijstva kazale številne spremembe, zlasti na področju lastništva nad zemljo in v načinu obdelovanja. Kandidati niso znali povezati pomanjkanja delovne sile (v tem primeru sužnjev) z nastankom kolonata. Zemljiški posestniki so zemljo razdelili med svoje zakupnike (kolone), ki so postopoma postajali vezani na zemljo. Odnos med lastnikom zemlje in zakupnikom se je imenoval kolonat. Odgovor je predvideval tako opisno rešitev kot tudi navedbo kolonata (sistema zakupništva).

Izpitna pola 2

V izpitni poli 2 so kandidati reševali naloge iz narodne zgodovine. Povprečni IT celotne izpitne pole 2 je 0,6988. To pomeni, da je bila pola v povprečju srednje težka do lahka.

Kandidati so pri izpitni poli 2 dosegli v povprečju 41,93 točke.

Preglednica 4.3.3: *Uspeh pri izpitni poli 2*

Štev. kandidatov	Povprečno štev. točk	Maksimalno doseženo štev. točk	Minimalno doseženo štev. točk	Korelacija z oceno v SŠ	IT testa
891	41,93	60	14	0,61	0,6988

Razporeditev nalog po IT prikazuje preglednica 4.3.4.

Preglednica 4.3.4: Indeks težavnosti posameznih nalog pri izpitni poli 2

Opis naloge	Indeks težavnosti	Skupno število	Številka naloge								
			3	5	7	8	11	13	15	17	19
ultratežka	pod 0,15	0									
težka	0,15–0,30	0									
srednje težka	0,30–0,70	13	3	5	7	8	11	13	15	17	19
			20	21	23	24					
lahka	0,70–0,85	7	1	2	6	9	10	14	16		
ultralahka	nad 0,85	5	4	12	18	22	25				

Med vsemi nalogami so najbolj izstopale 3., 4. in 18. naloga.

3. naloga (IT: 0,42; ID: 0,40)

V drugi polovici 9. stoletja sta krščansko vero med Slovani širila brata Metod in Konstantin.

Ob tem imamo prav za Spodnjo Panonijo edino nesporno poročilo [...] v *Conversio Bagoariorum et Carantanorum*, da si je »neki Grk, po imenu Metodij, na novo izmislil slovanske črke in z njimi po filozofsko izpodrinil latinski jezik in rimski nauk in ugledne latinske črke ter tako pri vsem ljudstvu spravil na slab glas maše, evangelije in božjo službo tistih, ki so jo opravljali po latinsko«.

(Vir: Grafenauer, B., 2000: Karantanija: izbrane razprave in članki, str. 223–224. Slovenska matica. Ljubljana)

3.1. Opišite temeljno značilnost misijonarskega delovanja Metoda in Konstantina.

Slika 1

(Vir: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ZografskiyKodeks.png>. Pridobljeno: 3. 1. 2022.)

(2 točki)

Naloga po indeksu težavnosti spada med srednje težke, kar potrjujeta tudi povprečno število točk pri nalogi (0,83 točke od 2 možnih) in indeks diskriminativnosti, ki je 0,40. Kandidati so si pri vprašanju 3.1. pomagali z besedilom, zato je večina uspešno odgovorila na vprašanje. Več napačnih odgovorov je bilo pri nalogi 3.2. Kandidati so med drugimi navajali karolinško minuskulo, gotico, cirilico, gajico in celo latinico.

4. naloga (IT: 0,89; ID: 0,04)

V srednjem veku je na današnjem slovenskem ozemlju potekala načrtna kolonizacija.

Povežite tip kolonizacije z njegovimi značilnostmi tako, da na črto v levem stolpcu vpišete ustrezno črko iz desnega stolpca.

___ uveljavljanje triletnega kolobarjenja	
___ poseljevanje gričevnatih in goratih območij	N nižinska kolonizacija
___ naselitev kočevskih Nemcev	V višinska kolonizacija
___ dolge njive	

(2 točki)

Naloga po indeksu težavnosti spada med ultralahke, kar potrjujeta tudi povprečno število točk pri nalogi (1,78 točke od 2 možnih) in indeks diskriminativnosti, ki je 0,04. Kandidati so uspešno povezali tip kolonizacije z njegovimi značilnostmi in tako zelo uspešno odgovorili na zaprti tip naloge.

18. naloga (IT: 0,98; ID: 0,06)

Razgibano politično in kulturno življenje v času marčne revolucije je omogočilo izhajanje novih časopisov. Pri reševanju si pomagajte s sliko 10 v barvni prilogi.

Navedite tri mesta, v katerih so izhajali slovenski časopisi.

(1 točka)

Naloga po indeksu težavnosti spada med ultralahke, kar potrjujeta tudi povprečno število točk pri nalogi (0,98 točke od 1 možne) in indeks diskriminativnosti, ki je 0,06. Kandidati so si pri nalogi pomagali s sliko 10 v barvni prilogi in iz nje razbrali tri mesta, v katerih so izhajali slovenski časopisi.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

V izpitni poli 1 je bilo največ nepravilnih odgovorov pri 15., 16., 20. in 22. nalogi. Pri 15. nalogi kandidati niso poznali pojma »Marijeve mule«, zato so se pojavljali zelo nenavadni in napačni odgovori. Veliko je bilo pomanjkljivih opisov, zato je bilo to vprašanje med vsemi najslabše odgovorjeno. Kandidati so bili uspešnejši pri vprašanju 15.1., saj so s pomočjo besedila ustrezno ugotovili, kaj je z vojaško reformo odpravil vojskovodja Gaj Marij. Največ nepravilnih odgovorov je bilo pri 16. nalogi. Kandidati niso znali pojasniti, kako so v poznem rimskem cesarstvu reševali problem pomanjkanja delovne sile v kmetijstvu. Kandidati so še vedno navajali, da so sužnji opravljali delo na poljih, da so sužnji pridobili novo zemljo in da so uveljavili fevdalizem. Kandidati bi morali odgovor povezati s premalo novimi vojaškimi osvajanji, zaradi česar jim je primanjkovalo delovne sile. Zaradi pomanjkanja sužnjev so uvajali kolonat ali sistem zakupništva. Veliko težav so imeli kandidati tudi pri 20. nalogi. Uspešno so izkoristili pomoč slike v barvni prilogi in v večini pravilno odgovorili na vprašanje 20.1., medtem ko so imeli več težav pri pojasnjevanju, kako je Karel Veliki upravno razdelil frankovsko državo. Kandidati so pri tem morali uporabiti znanje in povezati odgovor s poskusom Karla Velikega, da bi upravno centraliziral državo. Karel Veliki je zatorej ukinil plemenske kneževine ter uvedel grofije in mejne grofije. Kandidati so imeli na razpolago več odgovorov in za točko niso potrebovali celotnega opisa njegove upravne reforme. Izpostavili bi še nalogo 22, kjer so morali kandidati v strukturiranem vprašanju opisati investiturni boj. Kandidati so uspešno izkoristili pomoč besedila in v večini pravilno odgovorili na vprašanje 22.1. Več preglavic so imeli z vprašanjskima 22.2. in 22.3. Kandidati niso uspeli pojasniti, kako se je ustvarila vez med bogom in stanovskim vladarjem, kljub temu da gre za poglobljeno značilnost srednjeveške družbe. Proces maziljenja je bil znan od Klodvika dalje in s cerkvenim posvečenjem (od frankovskih vladarjev dalje) se je ustvarjala posebna vez, ki je sledila načelom božjega prava. Prav tako kandidati niso ustrezno pojasnili, kaj je določal wormski konkordat glede umeščanja visoke duhovščine na cerkvene posesti, zato je bilo povprečno število točk pri tej nalogi nizko, in sicer 1,36 točke od 3.

Največ nepravilnih odgovorov v izpitni poli 2 je bilo pri nalogah 3, 11, 19 in 23. Kandidati so pri 3. nalogi uspešno opisali temeljno značilnost misijonarskega delovanja Metoda in Konstantina. Nekaj nepravilnih odgovorov se je pojavljalo, ker so slovansko bogoslužje in/ali slovanski jezik zamenjali s slovenskim bogoslužjem in/ali slovenščino. Veliko več je bilo nepravilnih odgovorov pri 3.2., saj kandidati niso poznali prve slovanske pisave – glagolice. Namesto te so navajali karolinško minuskulo, gotico, cirilico, gajico in celo latinico. Zanimivo je, da kandidati znanja ne povežejo z materinščino, saj so se o tem učili tudi tam. Kandidati so imeli težave tudi pri nalogi 11, ki je bila sestavljena iz treh podvprašanj. Najuspešnejši so bili pri vprašanju 11.2., kjer so izkoristili besedilo in navedli tri ukrepe, s katerimi je bil izkoreninjen protestantizem v notranjeavstrijskih deželah. Več težav so imeli pri 11.1. in 11.3. Kandidati niso poznali vsebine augsburškega verskega miru in so pogosto navajali, da je zemljiški gospod določal veroizpoved prebivalcev svoje dežele. Pojem zemljiški gospod so tako mešali s pojmom deželni knez, kar je napačno. Pristojnosti je imel le vladar oziroma deželni knez, ki je po načelu »čigar dežela/vladanje, tega vera« lahko odločal o veroizpovedi, in ne zemljiški gospod. Pojma deželni knez in zemljiški gospod namreč nista enakovredna. Veliko nepravilnih odgovorov se je pojavljalo tudi pri 11.3., saj so bili odgovori kandidatov pomanjkljivi. Kandidati so pogosto navajali, da se je protestantizem obdržal v Prekmurju, ker so bili pod Ogrsko, a so ob tem pozabili navesti vzrok. Pri 19. nalogi je kandidatom težave povzročalo vprašanje 19.2. Kandidati niso ustrezno pojasnili, kako je Bachov absolutizem vplival na slovensko narodno gibanje. Njihovi odgovori so bili pomanjkljivi ali neustrezni. Nekateri so Bachov absolutizem zamenjevali z Metternichovim. Pri 23. nalogi so imeli težave pri vprašanju 23.2., saj niso navajali dveh programskih izhodišč socialdemokratske stranke ali pa je bila ena od dveh navedenih napačna, pomanjkljiva ali neustrezna.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Izpitni poli je ocenjevalo 21 zunanjih ocenjevalcev. Analiza je pokazala, da sta obe izpitni poli dobro ocenjeni: IP1 s 4,2 točke od 5 možnih, IP2 pa s 4,5 točke.

Statistični izračuni njihovih ocen so prikazani v preglednicah.

Preglednica 4.5.1: Ocena izbora slikovnega gradiva za barvno prilogo, Izpitna pola 1

Ocena	Izpitna pola 1
Izbor slikovnega gradiva	4,5
Primernost zemljevidov	4,2
Primernost ostalega gradiva	4,5
Kandidati so slikovno gradivo ustrezno uporabili	4
Skupaj	4,3

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.2: Ocena zunanjih ocenjevalcev, Izpitna pola 1

Ocena	Izpitna pola 1
Strokovnost in vsebinska ustreznost	4,1
Ustreznost izbora besedil	4,2
Primernost izbora slikovnega gradiva	4,3
Razumljivost Navodil za ocenjevanje	4,2
Skupaj	4,2

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.3: Ustreznost zgodovinskih virov, Izpitna pola 1

Ali so bili zgodovinski viri pri kakšni nalogi neustrezni?	Delež (%)
DA	15
NE	85

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.4: Katerim nalogam bi v bodoče dali prednost, Izpitna pola 1

	Delež (%)
Nalogam zaprtega tipa	4
Nalogam polodprtega tipa s kratkimi nalogami	17
Nalogam polodprtega tipa, ki so sestavljene iz medsebojno odvisnih vprašanj (strukturiranim nalogam)	22
Trenutno razmerje tipov vprašanj je ustrezno	57

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.5: Ocena izbora slikovnega gradiva za barvno prilogo, Izpitna pola 2

Ocena	Izpitna pola 2
Izbor slikovnega gradiva	4,7
Primernost zemljevidov	4,8
Primernost ostalega gradiva	4,6
Kandidati so slikovno gradivo ustrezno uporabili	3,8
Skupaj	4,5

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.6: Ocena zunanjih ocenjevalcev, Izpitna pola 2

Ocena	Izpitna pola 2
Strokovnost in vsebinska ustreznost	4,4
Ustreznost izbora besedil	4,4
Primernost izbora slikovnega gradiva	4,6
Razumljivost Navodil za ocenjevanje	4,6
Skupaj	4,5

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.7: Ustreznost zgodovinskih virov, Izpitna pola 2

Ali so bili zgodovinski viri pri kakšni nalogi neustrezni?	Delež (%)
DA	5
NE	95

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Preglednica 4.5.8: Katerim nalogam bi v bodoče dali prednost, Izpitna pola 2

	Delež (%)
Nalogam zaprtega tipa	0
Nalogam polodprtega tipa s kratkimi nalogami	25
Nalogam polodprtega tipa, ki so sestavljene iz medsebojno odvisnih vprašanj (strukturiranim nalogam)	13
Trenutno razmerje tipov vprašanj je ustrezno	63

Vir: Vprašalniki za zunanje ocenjevalce, 2023

Zunanji ocenjevalci so obe izpitni poli ocenili kot primerni in navedli, da sta bili obe poli kandidatom prijazni. Poudarili so, da sta dobro strukturirani in da kandidatom omogočata doseganje dobrih rezultatov na splošni maturi iz zgodovine. Zunanji ocenjevalci so ponovno poudarili potrebo, da se pri posameznih vprašanjih natančno zapiše, koliko elementov se zahteva pri vprašanju za eno točko. Opozorili so tudi, da sta v uporabi dva učbenika, ki sta potrjena na strokovnem svetu, zato naj se preverja in ocenjuje le tisto znanje, ki se pojavlja v obeh. Nekateri zunanji ocenjevalci bi si želeli več časa za ocenjevanje izpitnih pol, saj je v tem (junjskem) času v šoli veliko dejavnosti in težko opravijo ocenjevanje do določenega roka.

Na splošno pa so bili zunanji ocenjevalci zadovoljni z izborom virov (razen manjših izjem), zemljevidov in vprašanj pri obeh izpitnih polah, podobno si želijo tudi v prihodnje.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpit splošne mature iz zgodovine so v spomladanskem roku 2023 kandidati pisali v sredo, 7. 6. 2023.

Člani DPK SM smo skupaj s pomočniki glavne ocenjevalke v ponedeljek, 12. 6. 2023, izvedli moderacijo, na kateri smo izbrali pole za vajo, standardizacijo in kontrolo. Ta dan smo izvedli tudi moderacijo *Navodil za ocenjevanje*.

Naslednji dan, 13. 6. 2023, smo v živo izvedli moderacijo z zunanjimi ocenjevalci. Tudi letos se je e-ocenjevanje pokazalo kot zelo pozitivno, saj nam je omogočilo hitro konzultacijo med ocenjevalci, pomočniki glavne ocenjevalke in glavno ocenjevalko. E-ocenjevanje omogoča glavni ocenjevalki in njenim pomočnikom ves čas pregled nad pravilnostjo ocenjevanja in sprotno reševanje težav pri ocenjevanju.

Člani DPK SM za zgodovino smo 21. 6. 2023 postavili meje med posameznimi ocenami in opravili še kontrolno ocenjevanje izpitnih pol pri tistih kandidatih, pri katerih je manjkala 1 ali 2 odstotni točki do pozitivne ocene.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Ugovor na oceno je vložilo 41 kandidatov. Število točk se je spremenilo pri 22 kandidatih. Po rešenih ugovorih se je ocena spremenila pri 17 kandidatih. V primerjavi z lani je bilo letos število ugovorov večje, kar je tudi posledica elektronskega ocenjevanja, ki omogoča preglednost nad pravilnostjo ocenjevanja.

Preglednica 5.2.1: *Ugovori kandidatov na oceno*

Število ugovorov na oceno	Sprememba vsote točk	Sprememba ocene
41	22	17

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Leta 2023 je izpit splošne mature iz zgodovine opravljalo 891 kandidatov (brez maturitetnega tečaja, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature), kar je nekaj manj kot lani in tudi manj kot pretekla leta. Trend rahlega upadanja števila kandidatov gre pripisati predvsem dejstvu, da je zgodovina med izbirnimi maturitetnimi predmeti edini štiriletni predmet in je zato obseg snovi večji kot pri drugih primerljivih humanističnih in družboslovnih predmetih.

Povprečna ocena izpita splošne mature iz zgodovine leta 2023 je bila 3,49 (leta 2022: 3,51; leta 2021: 3,68; leta 2020: 3,39; leta 2019: 3,27). Letošnja povprečna ocena je primerljiva z lansko, vendar nižja kot leta 2021, ko je bil povprečni rezultat boljši predvsem po zaslugi splošnega bonusa, ki ga je Državna komisija za splošno maturo uvedla zaradi pandemije covid-19. Pri letošnji in lanski splošni maturi iz zgodovine kandidati niso imeli nobenih ugodnosti, ne pri zunanjem ne pri notranjem izpitu. Povprečni oceni zadnjih dveh let sta tako primerljivi, hkrati pa višji kot v letih 2020 in 2019.

DPK SM za zgodovino je določila enake meje med ocenami kot lani: 49 za zadostno in 85 za odlično oceno. Določitev mej med ocenami pri izpitu splošne mature iz zgodovine je v zadnjem desetletju tako rekoč standardna, saj razlika med posameznimi leti nikoli ni bila višja od ene točke.

Kandidati so pri izpitni poli 2 v povprečju dosegli višje število točk kot pri izpiti poli 1. Povprečno število točk pri izpitni poli 1, ki zajema občo zgodovino od antike do visokega srednjega veka, je bilo 38,71, pri izpitni poli 2, ki zajema narodno zgodovino od zgodnjega srednjega veka do konca 19. stoletja, pa 41,93.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpitne pole, ki jih v zadnjih letih pripravlja DPK SM za zgodovino, so pri učiteljih in zunanjih ocenjevalcih deležne zelo dobrih ocen. Običajno zunanji ocenjevalci nekoliko bolje ocenijo tisto izpitno polo, pri kateri so kandidati dosegli višje povprečje točk, kar se je pokazalo tudi letos – izpitno polo 1 so ocenili s 4,2 (lani 4,2), izpitno polo 2 pa s 4,5 (lani 4,4).

Zunanji ocenjevalci ugotavljajo, da so izpitne pole ustrezno strukturirane in kandidatom omogočajo doseganje dobrih rezultatov. Visokih ocen je deležen tudi izbor dodatnih besedil in slikovnega gradiva ter zemljevidov v barvni prilogi, ki so kandidatom v pomoč pri reševanju nalog. Zunanji ocenjevalci pogosto poudarjajo potrebo, da se pri posameznih nalogah natančno zapiše, koliko rešitev se zahteva za eno točko, čemur je DPK SM za zgodovino prisluhnila, in kjer je le mogoče, v izpitnih polah izrecno navaja število zahtevanih rešitev. Posameznih kritik so tu in tam deležne sicer maloštevilne zahtevne naloge. V DPK SM za zgodovino menimo, da mora biti v izpitnih polah tudi nekaj zahtevnejših nalog, pri katerih lahko najboljši kandidati pokažejo svoje odlično znanje, sposobnost povezovanja zgodovine z drugimi predmeti in splošno razgledanost.

6.3 Druge ugotovitve

Elektronsko ocenjevanje je dobro utečeno in omogoča hitro podajanje informacij zunanjim ocenjevalcem ter odpravo nejasnosti, zato imajo zunanji ocenjevalci čedalje manj dilem pri ocenjevanju izpitnih pol. V

elektronski obliki potekata tudi obravnava ugovorov in priprava izvedenskih mnenj. V spomladanskem izpitnem roku 2023 je ugovore podalo nekoliko več kandidatov kot lani, in sicer 41, ocena pa se je spremenila 17 kandidatom.